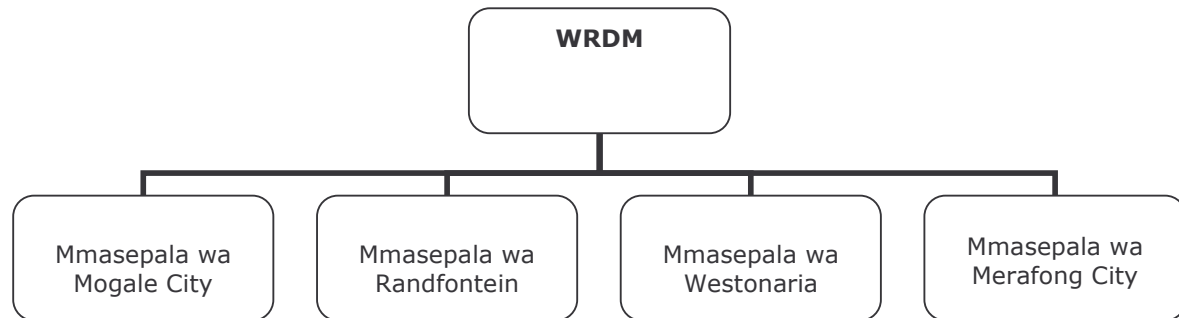

A. DITIRO LE THULAGANYO YA MMASEPALA WA KGAOLO WA RANTA BOPHIRIMA (WRDM)

1. LENAANETHALO LA THULAGANYO YA BO MMASEPALA BA KGAOLO YA WRDM

2. DITIRO LE THULAGANYO YA WRDM

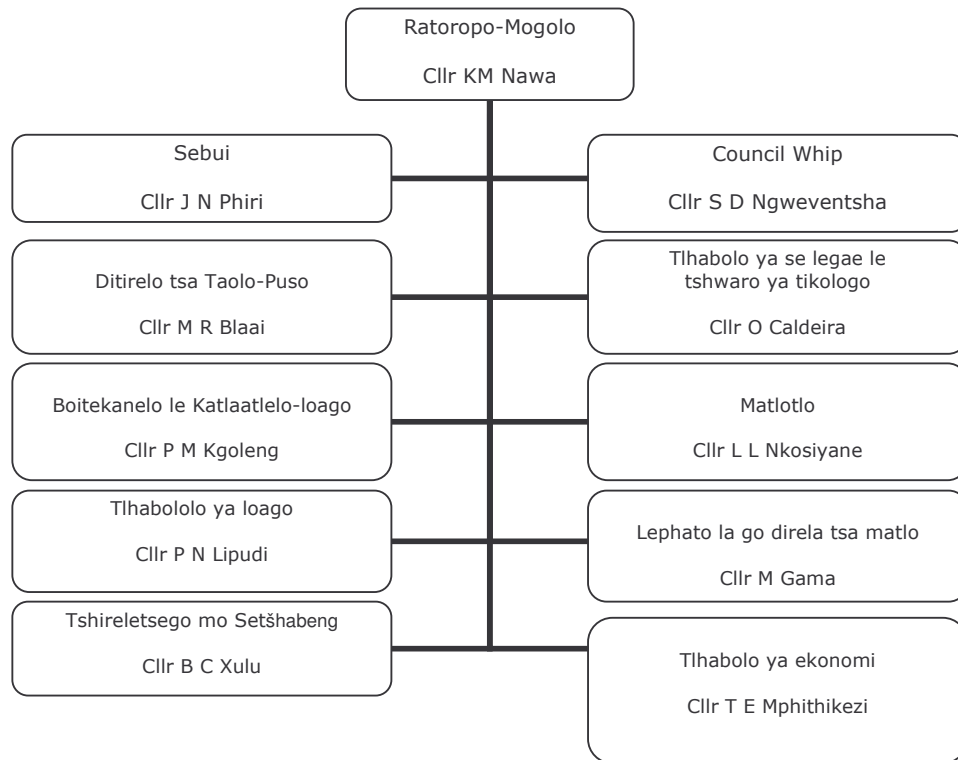
Ditiro tsa WRDM jaaka di tshalosiwa ke Molao 84(1) wa Thulaganyo ya Mmasepala wa Puso-Selegae o o tokafaditsweng ke Tona le ke MEC, ba mongwe wa bone a ikarabelang ka Molao 84(3) mme yo mongwe ene ka Molao 85 wa Molao o o umakilweng fa godimo, ke tseno di a latela:

➤	Thulaganyo ya tlabololo e e kopanetsweng ya mmasepala wa kgaolo yotlhe mmogo le thulaganyo ya tlabololo ya bommasepala botlhe mo lefelong la kgaolo ya mmasepala.
➤	Go laola ditirelo tsa dipalangwa tsa botlhe.
➤	Mafelo a boema-fofane a mmasepala a a dirisiwang ke batho ba kgaolo yotlhe ya mmasepala.
➤	Ditirelo Tsa Kalafi Tsa Mmasepala
➤	Ditirelo tsa ditima-molelo tse di dirisiwang ke batho ba kgaolo yotlhe ya mmasepala, tse di akaretsang -
-	go rulaganya, go dira gore maphata a a farologaneng a berekisane mmogo le go laola ditirelo tsa melelo;
-	ditirelo tse di kgethegileng tsa go tima melelo tse di jaaka go tima molelo mo dithabeng, mo sekgweng le molelo o o bakilweng ke dikhemikale;
-	thulaganyo ya go dira gore maemo a dilo tsa motheo, a dipalangwa, a didirisiwa le a mekgwa ya go dira dilo a tshwane gotlhe mo setšhabeng;
-	go thapisa batima-molelo.

➤	Go tlhoma, go tsamaisa le go laola marekisetso a dikumo tse di foreshe le mafelo a go tlhabiwang diphologolo mo go one a karolo e kgolo ya bommasepala mo kgaolong.
➤	Go etleetsa bojanala mo lefelong la kgaolo ya mmasepala.
➤	Go amogela, go kgaoganya mme, fa go kgonega, go aba madi a a ntsheditsweng mmasepala wa kgaolo.
➤	Go duedisa batho lekgetho le go phuthwa ga lone, lekgethwana mmogo le lekgetho le le duelwang morago ga go reka dithoto, le le amanang le ditiro tse di fa godimo kgotsa tse mmasepala wa kgaolo o ka abelwang go di dira tumalanong le molao o o tlhomilweng ke puso.
➤	Tiro ya Botsamaisi fa go Tlhagile Masetlapelo.
➤	Ditirelo Tsa Bosetšhaba Tsa Founo Tsa Maemo a Tshoganyetso tsa 107.
➤	Ditirelo Tsa Diambulanse

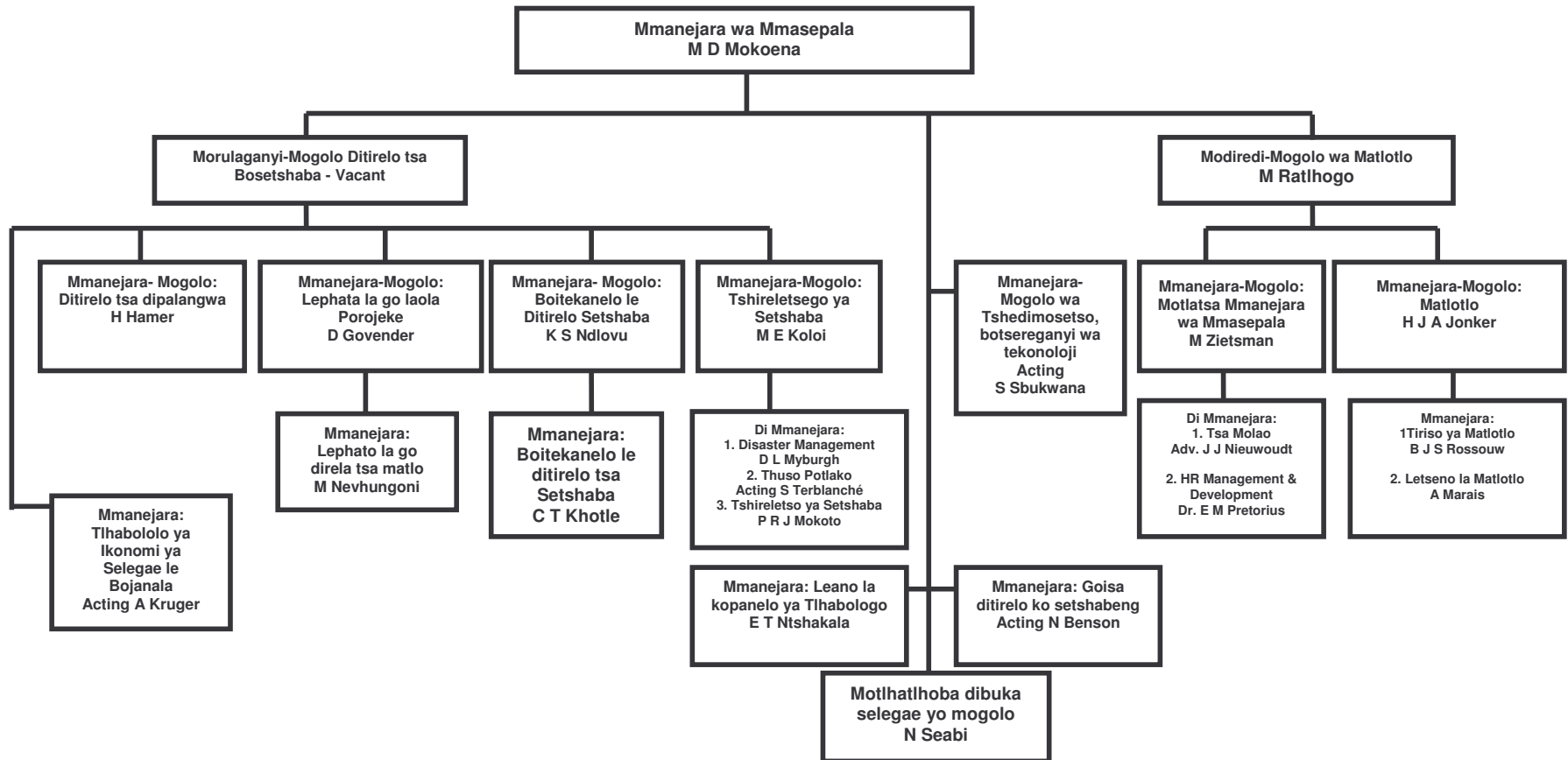
2. LENAANETHALO LA THULAGANYO YA WRDM

2.1 THULAGANYO YA SEPOLOTIKI

2.2 THULAGANYO YA BALAODI BA PUSO

WEST RAND DISTRICT MUNICIPALITY

B. DINTLHA TSA GO IKGOLAGANYA LE BONE

Molaodi wa Tsa Tlhaeletsano
Bridgette Mkhontwana
Founo. (011) 411 5000
Fax. (011) 412 3663
Imeili: bmkhontwana@wrdm.gov.za

Tshedimosetso Kakaretso

Aterese ya Tiro:

Western Gauteng Council Centre
c/o 6th & Park Streets, South
RANDFONTEIN
1760

Aterese ya Poso:

Private Bag X033
RANDFONTEIN
1760

Founo: +27 11 411 5000
Fax: +27 11 412 3663

Setsha sa Inthanete le Imeile:

www.wrdm.gov.za
wrdm@wrdm.gov.za

Mmanejara wa Mmasepala

Municipal Manager: Mr M D Mokoena

Founo: +27 11 411 5021
Fax: +27 11 693 4306
Imeili: asegopolo@wrdm.gov.za

Ratoropo-Mogolo

Cllr KM Nawa

Founo: +27 11 411 5002
Fax: +27 11 692 7833
Imeili: mduplessis@wrdm.gov.za

C. KAROLO YA KAELO YA DITSELA DI LE 10 TSA KAFA [MOLAO 14(1)(C)] O KA DIRISIWANG KA GONE

Kaelo eno e tla ntshiwa ke Khomishini ya Ditshwanelo Tsa Botho ya Afrika Borwa e seng morago ga December 2005 mme morago ga moo e tla tsennngwa mo Buka-kaelong ya WRDM.

D. GO KGONA GO BONA DIREKOTO TSE DI TSHWERWENG KE WRDM

1) GO LEBA DIREKOTO TSA KHUPAMARAMA [MOLAO 14(1)(e)]

- Dipego le ditshwetso tsa dikokoano tsa WRDM fa di sena go akanyediwa sentle ke WRDM, (kwantle ga dipego le ditshwetso tse di tshwailweng gore ke KHUPAMARAMA)
- Thulaganyo e e Kopanetsweng ya Tlhabololo (IDP)
- Go akgela ga batho mo setšhabeng ka Direkoto tsa Semmuso tsa Balaodi ba Puso
- Pego ka balaodi ba ba nnileng teng mo kokoanong eo
- Go duelela Mmanejara wa Mmasepala le Barulaganyi-Bagolo tiro ya bone
- Tekanyetso-Madi ya ngwaga le ngwaga
- Pego-kakaretso ya Motlhatlhoba-Direkoto tsa madi
- Dipego tsa Madi tsa ngwaga o o fetileng
- Mokgwa o Tiro ya Botsamaisi e Dirwang ka One

2) DIPEGO TSE DI KA NNANG TSA KOPIWA [MOLAO 14(1)(d)]

- Go kwalelana ka Difaele ka Kakaretso
- Dithennere

3) MEKGWA YA GO KOPA GO BONA DIREKOTO

Motho yo o kopang go bona direkoto tsa khampani nngwe o tshwanetse go di newa fa a dira dilo tumalanong le dikgato tse di latelang:

- Motho yo o di kopang o tshwanetse go dira dilo tumalanong le dikgato tsotlhe tse di tlhomilweng mo Molaong o o amanang le go kopa go bona direkoto tseo; mme
- Ga go kitla go ganwa gore a di bone go dirisiwa lebaka lepe le le umakiwang mo Molaong oo.

Mokgwa wa go di kopa:

- Motho yo o di kopang o tshwanetse go dirisa foromo e e gatisitsweng mo Lokwalo-Pakeng lwa Puso [Govt. Notice R187- 15 February 2002 Foromo A].
- Kopo eno e tshwanetse go dirwa mo Mmanejareng wa Mmasepala.
- Motho yo o di kopang o tshwanetse go tthalosa gore a o batla go di newa kgotsa gore a o batla go tla go di tthatlhobela kwa diofising tsa khampani. Kafa letlhakoreng le lengwe, fa e le gore rekoto eno ga se tokumente, a ka nna a e leba mo foromong ya go di kopa, fa go kgonega [s 29(2)].
- Fa motho yo o di kopang a batla go bona foromo e e rileng, o tshwanetse go e newa ka go e kopa ka mogkwa o o tthalositsweng. Seno se tla dirwa fa fela e le gore go dira jalo ga go kitla go kgoreletsana le ditiro tsa WRDM ka tsela e e sa tshwanelang, kgotsa ga go kitla go senya direkoto, kgotsa ga itshunyatshunya mo ditshwanelong tsa tetlokhopi e e seng ya puso. Fa e le gore go na le mabaka a a utlwalang a gore a se ka a newa tetla ya go leba direkoto tse a di kopileng ka foromo ya go di kopa mme a tshwanetse gore a di kope ka mokgwa mongwe o sele, o tshwanetse go duedisiwa madi a mokgwa wa ntlha wa go di kopa ka go dirisa foromo [s 29(3) and (4)].
- Fa e le gore, mo godimo ga go newa karabo ka lekwalo, motho yo o di kopileng o batla gore go dirisiwe tsela e nngwe ya go bolelelwa tshwetso e e dirilweng e e amanang le go kopa direkoto ga gagwe, ka sekai, founo, seno le sone se tshwanetse go supywa [s 18(2)(e)].

- Fa motho yo o di kopang a batla tshedimosetso mme a e batlela mongwe o sele, go tshwanetse ga supywa gore o dirile kopo eno jang [s 18(2)(f)].
- Fa e le gore motho yo o di kopang ga a kgone go bala kgotsa go kwala, kgotsa o na le bogole bongwe, ba ba ntseng jalo ba ka nna ba di kopa ka molomo. Motho yo o ikarabelelang ka tshedimosetso eno o tshwanetse gore a tlatsetse motho yo o di kopang foromo a bo a mo naya khopi [s 18(3)].

Go na le mefuta e mebedi ya dituelo tse motho a tshwanetseng go di duela go ya ka Molao wa teng, e nngwe ke ya go kopa direkoto mme e nngwe yone ke ya go di tlhatlhoba s22:

Fa motho yo o kopang go bona direkoto a batla go bona tshedimosetso e e leng kaga ga gagwe, ga a kitla a duedisiwa madi a go di kopa. Mme motho mongwe le mongwe yo o sa tleng go bona tshedimosetso e e leng kaga gagwe o tshwanetse go duedisiwa madi a go kopa go di bona:

- Motho yo o ikarabelelang ka tshedimosetso eno o tshwanetse gore a itsise motho yo o di kopang (fa e le gore tshedimosetso e a batlang go e bona ga e amane le ene) ka go mo kwalela, a mo kope gore a duele madi a a tshwanetseng go duelwa (fa e le gore a teng) pele ga go tswelwa pele ka kopo ya gagwe.
- Madi a a duelwang dikhampani tsa teng ke R35. Motho yo o di kopang a ka nna a tlhatlhela kgetsi ya boikuelo mo teng ga lefapha, fa go tshwanela, kgotsa a ka nna a dira lekwalo-kopo le le yang kwa kgotlatshekelong kgatlhanong le thennere kgotsa kaga go duelwa madi a a tlhokegang.
- Fa motho yo o ikarabelelang ka tshedimosetso eno a sena go dira tshwetso ka kopo ya motho yo o di kopileng, motho yo o di kopileng o tshwanetse go itsisiwe ka tshwetso eo ka tsela e mokopi wa tsone a neng a batla gore a itsisiwe ka yone.
- Fa motho yo o di kopileng a sena go di newa, o tshwanetse go duela madi a mangwe gape a go tlhatlhoba direkoto tseo, go di baakanya, go dira difotokhopi tsa tsone le go duelela go di tshwara diura tse di fetang tse a neng a di beetswe gore a tlhatlhobe direkoto tseo ka tsone le go bona se se mo teng ga tsone.

E. DITIRELO TSE DI DIRELWANG BATHO

Ditirelo tse di latelang ke tse di direlwang batho mo setšhabeng jaaka go tshalositswe mo lenaanethalong 1.

WRDM

**DIPALANG
WA**

WRDM e arabela ka go tlhoma thulaganyo ya dipalangwa.

**BOITEKANE
LO le
TLHABOLO
LO MO
SETŠHABE
NG**

WRDM e arabela ka go tlhoma dithulaganyo tse di tokafatsang botshelo jwa batho mo setšhabeng.

**TSHIREL
ETSEGO
YA
SETŠHAB
A**

Tshireletsego ya setšhaba e fitlhelwa ka go dira gore batho ba kgone go direlwa ditirelo tsa maemo a tshoganyetso ka go ba direla tirelo tsa maemo a a kwa godimo le gone ka bonako.

**Tlhabolo
lo ya
Moruo
wa
selegae**

Ke lengwe la maphata a a botlhokwa a a dirisediwang go simolola tiro ya go tlahabolola kgaolo.

**THULAGA
NYO YA
KGAOLO
le MATLO**

Go agela batho matlo mo setšhabeng go akaretsa go ba direla ditirelo tse di botlhokwa.

**BOTSAMAISI
JWA
POROJEKE**

Bo ikarabelo ka go ela tlhoko gore diporojeke tsotlhe tse WRDM e di dirang, di dirwa sentle.

2) KAFA O KA DIRELWANG DITIRELO TSENO KA GONE

Gore WRDM e kgone go go direla ditirelo tseno, o tshwanetse go tsenya kopo e e yang kwa Mmanejareng wa Mmasepala wa WRDM.

Aterese ya Lefelo la Tiro:

Western Gauteng Council Centre
c/o 6th & Park Streets, South
RANDFONTEIN
1760

Aterese ya Poso:

Private Bag X033
RANDFONTEIN
1760

Founo: +27 11 411 5000

Fax: +27 11 412 3663

Imeili: wrdm@wrdm.gov.za

F. DITHULAGANYO TSA GO LETLA BATHO MO SETŠHABENG GO NNA LE SEABE MO GO TLHOMENG MOLAO LE GO DIRISA TAOLO [MOLAO 14(1)(g)]

Dithulaganyo tsa gore batho mo setšhabeng ba nne le seabe ke:

- Dikokoano tsa go tlotla ka mathata le tsa go tlabana botlhale – batho mo setšhabeng ba ka nna teng mo go tsone le go emela mekgatlho e e farologaneng mo dikokoanong tseno tsa go tlotla ka mathata le tsa go tlabana botlhale.
- Dikokoano tsa Balaodi ba Puso tse Botlhe ba Amogelwang mo go Tsone – batho mo setšhabeng ba lalediwa gore ba nne teng go tla go itseela tshedimosetso ka dikitsiso tsa dikokoano tseno, e leng dikitsiso tse di manegilweng mo dimating tsa dikitsiso tsa Bommasepala ba mafelo a bone.
- Dikomiti tsa Molao 79 – go ya ka Molao wa Dithulaganyo wa 1998, batho ba ka tlhomiwa go nna maloko a dikomiti tseno.

- Ditshwetso le Dipego – Batho mo setšhabeng ba ka ntsha dikakgelo tsa bone ka dipego tse di farologaneng tse di jaaka tsa IDP, Tekanyetso-Madi le tsa Pego-Kakaretso ya Motlhatlhoba-direkoto tsa madi pele go dirwa tshwetso ya bofelo ya semmuso.
- Dikomiti tsa DMA Ad-Hoc: Dikomiti tseno di ne tsa tlhongwa mo dikgaolong di le 4 tsa DMA. Dikomiti tseno di kopana gangwe ka kgwedi mme Modulasetulo o kwala dilo tse di sa tlhalogannngweng sentle/dipotso/dikopo tse di dirwang a bo a di romela kwa Mmanejareng wa Mmasepala yo o tla elang tlhoko gore go dirwa sengwe ka tsone fa a sena go di amogela.
- Komiti ya Bogakolodi ya DMA: Dilo tse di botlhokwa tse Dikomiti tsa DMA Ad-Hoc di tshwaelang ka tsone di newa komiti eno. Di a sekasekwa go bo go dirwa dikakantsho tse di romelwang kwa Komiting ya Molao 80: DMA.

G. DITSELA TSA GO RARABOLOLA BOTHATA JWA FA DITAELO TSA MOLAO ONO DI SA LATELWE [MOLAO 14(1)(h)]

Fa go direga gore Mmanejara wa Mmasepala a gane go dira gore batho ba newe tshedimose tso ka tsela e go tlhalositsweng ka yone mo Molaong ono, go ka kwalwa lekwalo la boikuelo le bo le romelwa kwa go Ratoropo-Mogolo wa WRDM mo malatsing a le 30 (masome a mararo).

Fa motho yo o le kwadileng a ise sa kgotsofale, a ka ya go lelela kwa kgotlatshekelong e e nang le bokgoni jwa go rarabolola mathata ano.

H. TSHEDIMOSETSO E NNGWE E E TLHALOSITSWENG MO MOLAONG [MOLAO 14(1)(i)]

Ga jaana, ga go na tshedimose tso epe go tswa kwa go Tona e e amanang le Molao 92 mo kgannyeng eno.

I. GO TLHABOLOLWA GA BUKA-KAELO [MOLAO 14(3)]

WRDM e tla nna e tlhabolola buka-kaelo nako le nako mme e seng morago ga sebaka se se fetang ngwaga go tswa kwa letlheng le e gatisitsweng ka lone.

J. BATHO BA KA KGONA GO NNA LE BUKA-KAELO ENO [MOLAO 14(3)]

Khopi ya buka-kaelo eno ka dipuo di le 3 (tharo) tsa semmuso e tla bo e le teng kwa ofising ya Mmanejara wa Mmasepala.

K. GO REBOLWA KE TONA MO DITAELONG DIPE FELA TSA MOLAO ONO KA LOBAKA LO LO RILENG LWA NAKO [MOLAO 14(5)]

Mo Lokwalo-Pakeng Lwa Puso No. 23765 la letlha la di 21 August 2002, Tona e ile ya rebola dikhampani tsotlhe gore di se ka tsa lere dibuka-kaelo tsa tsone ka lobaka lo lo rileng lwa nako, mme jaanong dikhampani di tshwanetse go lere dibuka-kaelo tsa tsone.